

3. IZPIT IZ KVANTNE MEHANIKE I

26. avgust 2013

1. Delec se giblje po sferični lupini s polmerom R ,

$$H = \frac{\mathbf{L}^2}{2mR^2},$$

kjer je $\mathbf{L}$ operator vrtilne količine delca. Delec je ob $t = 0$ v stanju z valovno funkcijo $\psi(\vartheta, \varphi) = \frac{\sqrt{3}}{2}Y_{00}(\vartheta, \varphi) + \frac{i}{2}Y_{10}(\vartheta, \varphi)$, kjer so $Y_{lm}(\vartheta, \varphi)$ sferni harmoniki.

- Poišči lastne energije in lastne funkcije osnovnega in prvega vzbujenega stanja sistema.
  - Kako se s časom spreminja pričakovana vrednost koordinate z delca?
  - Ob času $t = 0$ opravimo meritev komponente y vrtilne količine delca. Kakšni so možni rezultati meritve in s kolikšno verjetnostjo nastopijo?
2. Delec z nabojem e se giblje v harmonskem potencialu $V(x) = \frac{1}{2}kx^2$. Ob $t = 0$, ko je delec v koherentnem stanju $a|\psi\rangle = \lambda|\psi\rangle$ (a je anihilacijski operator, λ je realen), v trenutku vklopimo homogeno električno polje $\mathcal{E}$ v smeri x . Ob $t = \tau$ polje v trenutku izklopimo. Pokaži, da je na koncu delec spet v koherentnem stanju harmonskega oscilatorja. Kolikšna morata biti električno polje $\mathcal{E}$ in čas τ , da je na koncu delec v osnovnem stanju harmonskega oscilatorja?